

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleistä:

Esitysluonnoksen mukaan pysyvän oleskelun edellytyksiä tiukennettaisiin. Pysyvän oleskeluluvan myöntämiseksi vaadittava oleskelu nostettaisiin normaalitilanteessa neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Kuuden vuoden oleskelun jälkeen pysyvän luvan voisi pääsääntöisesti saada hakija, jolla on riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja kahden vuoden työhistoria. Pysyvän oleskeluluvan voisi yhä saada neljän vuoden jälkeen täyttämällä yhden kolmesta vaihtoehtoisesta lisäedellytyksestä. Nämä ovat 40 000 euron vuositulot, Suomessa tunnustettu ylempi korkeakoulututkinto tai jatkotutkinto yhdessä kahden vuoden työhistorian kanssa sekä erityisen hyvä suomen tai ruotsin kielen taito yhdessä kolmen vuoden työhistorian kanssa. Kaikissa tilanteissa tietyn pituinen työhistoria sisältäisi vaatimuksen siitä, että se olisi kerrytetty niin, että mukana olisi yhteensä enintään kolme kuukautta turvautumista työttömyysturvaan tai toimeentulotukeen.

Pysyvän oleskeluluvan voisi saada myös suorittamalla Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai yliopistossa alemman korkeakoulututkinnon. Tällöin oleskelulupaan ei liittyisi vaatimusta tietyn pituisesta oleskelusta, vaan se riippuisi siitä, kuinka nopeasti ulkomaalainen olisi suorittanut sanotun tutkinnon. Lisäksi vaadittaisiin suomen tai ruotsin kielen kehittyvää kielitaitoa.

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan myöntämisedellytyksiin lisättäisiin pitkään oleskelleiden direktiivin sallimat kotoutumisedellytykset kansallista pysyvää oleskelulupaa vastaavasti. Käytännössä kyse olisi suomen tai ruotsin kielen taidon edellyttämisestä.

Lisäksi pysyvän oleskeluluvan ja pitkään oleskelleen oleskeluluvan rikosesteitä tiuken nettaisiin säätämällä ehdottoman vankeusrangaistuksen vaikutuksesta oleskeluajan laskentaan.

Poliisiammattikorkeakoulun lausunto:

Poliisiammattikorkeakoululla ei ole toimialaansa liittyvää lausuttavaa ehdotetuista muutoksista, koska ne eivät suoranaisesti koske poliisikoulutusta ja koulutuksen järjestelyjä.

Yleisesti voidaan todeta, että kaikki lainsäädäntöhankkeet, jotka edistävät ulkomaalaisen kotouttamista ja suomalaisen yhteiskuntaan kiinnittymistä ovat kannatettavia.

Poliisiammattikorkeakoululla ei ole lausuttavaa ehdotuksessa mainituista lisäedellytyksistä, joilla pysyvän oleskeluluvan voi jatkossa saada nopeammin.

Poliisiammattikorkeakoulu toteaa, että ulkomaalaislain muutos kielitaitovaatimuksen osalta on linjassa kotouttamislain tarkoittaman kotouttamissuunnitelman sisällön kanssa, jossa pyritään edistämään ulkomaalaisen mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito, suomalaisessa yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää ulkomaalaisen mahdollisuuksia osallistua yhdenvertaisena jäsenenä

yhteiskunnan toimintaan.

Poliisiammattikorkeakoulu näkee rikosten ennalta estämisen ja yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisen kannalta hyvänä asiana sen, että pysyvää oleskelulupaa ei voi saada ilman omaa aktiivisuutta henkilöllisyyden selvittämisessä. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta on tärkeää tietää, kenelle pysyvä oleskelulupa myönnetään, koska pysyvän oleskeluluvan voimassaoloa ei ole etukäteen rajoitettu. Pysyvän oleskeluluvan saatuaan ulkomaalaisen ei enää tarvitse uusia määräaikaista oleskelulupia. Riittää, että hän uusii oleskelulupakortin.

Ehdotusluonnoksen mukaan vankeusrangaistuksen kesto ei laskettaisi mukaan pysyvän oleskeluluvan oleskeluajan kertymiseen. Vankeusrangaistus katkaisisi oleskelun yhtäjaksoisuuden ja oleskeluajan kerryttäminen alkaisi alusta, kun vankeusrangaistus olisi kokonaan suoritettu. Rikosten tekeminen kotouttamisen aikana osoittaa piittaamattomuutta yhteiskunnan arvoista ja säännöistä. Poliisiammattikorkeakoulu toteaa, että kyseisellä säännöksellä on vaikutusta yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen siten, että vakavia rikoksia tehneet eivät jatkossa enää saa yhtä helposti pysyvää oleskeluasemaa Suomessa.

Ritala Marjo
Poliisiammattikorkeakoulu